

Groot Ammers K. 19

1. az dē kipē en spæ.rvēr zin zam - *of* bmē ze bāj
2. mē vrmt izdē blumē ga.n gitē
3. tōgēvo.rdeX spmēzē alrēn - *of* mēkelt nēX ma.r
mī mēsinēs
4. spiteē is ma.rēn lastēX - *of* zwē.r værek
5. opta. sXip kre.gē zē vērsXimēld brū.t
6. dē timerma.n het en splmētēr mzēvējēr
7. dē sXipēr liktē zēn lipē a..f
8. mdi fēbri.k is niks tē zi.n
9. kum hi.r kāmt
10. ja.n brmēs fi.r bir jo - gla.zē - gla.si - em pmt
mēlēk verouderd
11. jo ge.mē es empa.r kilo. krik.
12. zē hēn mi.tēr varvē dri li.tēr vēm cēXdrunjē
13. hēr dra.igdē na.mē mēdēj knapēl - *of* metēn
ent haut
14. ik het se kni gēzi.n
15. va.stēnā.vēnt vōrt ni fōl me.r gēvi.rt - *of* gēhauwe
16. ig bim blēi dak mēholi ni me.ngēga.n bm
17. ket ni gēda.n ho.r vrint
18. vi hetēt Xēda..n - di ve..nt di da..r aŋkumt
19. spmēkēp - spmēvēp - spmra..X - ra..gēbēl
20. pēt - mas - bāj - bēna.ut (= beklemd, in angst) -
bānzēX - bānzēm = bunzing - tlānt - padēstul -
hē.nij (= plantenhaag) - kikēr - hunekēr (=
groene waterkikker) - vlimdēr
21. di kē.rēl di makte dē hile vē.rēlt ant fe.Xtē
22. iksējē di kra.ltjis ge.vē
23. mēla..nt lu..t fōl auwē sXe.pē slo..pē || slo..tē = *de*
sloot van waterplanten reinigen ||
24. hēr het alēs en hundēbe.t Xēha.t
25. ge.mēm es tue. bre.jē sti..nē a..n - brejēr - dēn
bri..stē
26. da sta..mbe.lt da sta..tēr ni me.r
27. di ma..n di le..ft azēm prīns
28. dē dy.vēl is ni.t mēdēn he.mēl gēble..vē
29. dē sXo..lkēmdēr zēm mētēmē.stēr na.. dēze..
gewē..st
30. ik kēn tōX ni kumē vō.rdak kla.r bm
31. dē bī.stē krēigē vōl slēber - hē.jē dēn dra..jk al
gēge..vē
32. hēr kē nigā..n vē.rekē hēr hē pēm an zēke..l
33. zet es en ste.l mēdēn be.zēm
34. ne.j mētē ke.gēls vōrt ni. me.r gēspō.lt
35. her ik hējē al tue. ke.r gēru.pē - *of* ik het a..l tue.
ke.r aŋē gēru.pē (*ook wel : gēro.pē*)
36. di per is nēgni raip - dēr zit nēgen vītē pīt m
37. zē zēm tlānt m - *of* zē bimē net tlānt m
38. zē het e.rs va..n zēgelt a..fXeholpē - *of* va..n zē
sr..ntē
39. hēr bri..jt et nit fer ho.r (*ook wel : va..it*)
40. zē is dēhēlēf fandēr mēlēk vērspō.lt
41. dē ma..n mēt fer zēvrau opkumē
42. mēlēk sur..mē is Xēva..rlēk
43. hēr hē fēl prā.s umda..tē zo stae..rek is
44. vēr mētē dēr dē hēlēft fan hē.bē sŋali dē
a..ndrē hēlēft
45. hēlēp da betēs opbē..rē || sfēntjēs = eventjes ||
46. unzē mēselā..r iso vat usēn sla..k - az ba..gēr (*vet*
ook in de betekenis van dronken)
47. zē sprmējē tfērēt umēn vē.dēsXa..p
48. dē bomkvē.kēr za..l dēn bimē r..ntē (*of : vērri..ntē*
in iets andere betekenis)
49. du e..rstē fē..nstērs (= de luiken) es dīxt - *of* du
e..rst et ra..m es dīxt
50. dē klēk lē..t vo.r dē kē..rek - *geen aparte namen*
voor diensten
51. spra..i - kikēdrēl - vērspra..jē - cētspra..jē (*niet*
zeer gebr.) - mis stro..jē - verbreiden niet gebr. -
kla..rma..kē || en sni.. brū.t ||
52. di vrahētē hē..r a..f la..tē knipe
53. zē vā..dēr hētēm zēs ja..r na.. sXo..l la..tē gā..n
54. ik hētēm afXēru..jē zo. la..t larjēs et vā..tēr tē
gā..n || kōrt la..js et kā..ntji ||
55. vā..lē vē..rzē zī..jē ni fōl dōzē kā..nt cēt
56. sti..nē pōtē zēm ni fōl wē..rt
57. dēn brutsXiter sta..tē bēr dēno.vē - dēn hē..rt
58. m mērēt is et nēX tē kaut um tē ba..lē
59. di kē..rs di ge..ft en gu..t līxt vī..nē ni..t
60. hēr trōk et pē..rt anzē stae..rt - *of* sta..rt
61. tu kvamē jāli hir i..dēr ja..r na.. dē kē..remēs
62. dēn 'do..mēni..t di ze..t dat Xēt fēlma..kt is
63. jē za..l mē wā..l marjē ze..t ni..ks tēgēmē
64. dē zvā..ly..wē zēlē al gau tra..kkumē (*iets vlugger*
dan al gau : tēmet)
65. ga..jē vē..nā..vēt ni ka..rtē
66. e..tē hēli ok Xē..X kē..s
67. zēmo..tēr is kēpot - hēr lē..t m mēku..r
68. et hēt en vā..rmēn da..gēvē..st entis en za..X..
tēnā..vēnt
69. dat jēXi lo..pt op sēmblu..tē vu..tē
70. dēr is en sXēr mdi ka..n - dē ka..n is Xēbōrste
71. ig vā..tē pōt embri..f brō..t
72. mē ha..rt du se..r
73. mē sākē dva..rsdrā..rvēs kēn ik ni overwē..X
74. na.. sXōftē..t zētē vē etpē..rt vērda ni..wē ka..r
75. ig hētēm bi..tj.. ko..rs - vā..n vā..nō..tēt a..f
76. dē zēn vā..nē ko..nētē is - *of* hēt ok sōldā..t
Xēvē..st
77. vē..tjē gē..n vā..gēmā..kēr tē vē..nē - em bo..X
78. di ro..zē di hēbē la..jē do..rens - stē..kēls zījn
distels
79. kXēlēftēr ha..rtstikē ni..ks fan
80. tkē..mt vā..s du..t fērdatsēt kūnē do..pē
81. zēn o..rē enzen o..r..gē lo..pē
82. dēr dē..tēti (dat mēsi vā..nēr) is mē..dēm
bī..nēgi na.. et bēs Xēgā..n um bra..mē tē plā..kē
|| en æ..rēpēl - bī..nēgi is mēder verouderd dan
bī..nēgi alleen ; i. p. v. bī..nēgi : mā..ntji moder..
ner ||
83. dēr isēn sport cēti le..r vā..n rī..nsē (= van
Rens, Laurens)
84. hēr zē..tē et grū..tē ki..lēp
85. et is dē mē..nē nērgēs a..ndērs um tē du..n da..n
um rēk tē vōrde
86. dēr mūnt is dro..X vā..nēr dērēt
87. di vē..X lo..pt mēdēm bēXi - et iz en hi..lēn
umwē..X
88. ik kōX en trumēltji vā..r dē klē..nē

89. dən bək is du.tXəga.n umdati eŋkərst mgeslikt
hæt - gəstlərəve
90. zə vərsi va.s kərt ma.t təXut
91. m də sXa.dy.w iset et bestə van alema.l - cətə
zun gebruikejker dan „in de schaduw“) -
sXa.dy.w ook van iem. op straat
92. ən ja.gər mət Xut kənə mikə
93. zu.k mən hu.t es əp
94. ikve.t wa.r ikəm vijə mət
95. əj kauwə keldər məjə hæbə vər̄bi.r
96. ig məs əsəblu.t um a.n tə stær.rekə
97. ig mət i.rs et fur bimə krœ.rjə
98. mə bru.r va.s et sa.t (mu.j)
99. də mələgbu.r di ga.t əkənənt
100. di 'karəmælek is dənən zy.r - ge.ftetəg mə.r
trəX || van melk meestal : zə ||
101. və zauwə di pət məny:r vəl kənə gu.jə
102. dər va.lt niks əpəma.n tə mær.rekə - ən səky:r
vmtji (ook van werk) - hæt is ærəX kræ.k
əp sə həis = hij is erg precies op zijn huis -
kre.n - kræ.k = schoon, zindelijk - da.kum
kræ.k = dat luistert nauw
103. hæt is no.jt gi.n məny.t tə la.t - hæt is kræk əp
tæt = hij is precies op tijd
104. m ita.lijə zəm bə.rəgə di vy.r spy.gə - spu.gə
= spuwen, overgeven.
105. dərəvi da.r əptə dəuwə
106. m gərəkəm həbəzədə brəX kəpət Xəva.rə - m
niwpo.rt of m də po.rt - əp tərmər (= in Ameide)
- əp pərkau (= in Berkenwoude) - m tərgauw
- m kə.lənbərəX - əp ləks'munt - əp mər'kæ.rək
= in Meerkerk - əp ho.Xblokla.n - əp rr.dər
kæ.rək - m stri.fkæ.rək - m bi.nsXəp - m
vra.nə (de zegsliden zijn vrij zeker waar men
„in“ zegt, waar „op“. Het is echter bij vele dor-
pen beslist m, niet əp. Bij steden weer steeds m).
107. jə mət es bəi uns fələ kumə kæ..kə
108. hæt is fan rəterda.m met ən flmjə pərtəməne.j -
- of mədən gu.jə by.l (nog heel gebruikejlik;
etymologies verwant met buidel)
109. di dər is fan bəkəhaut Xəma.kt - bəkəno.tjis -
wel : nətə voor andere noten
110. əj gətraudə vrou mə kənə nə.jə
111. ig het hi.r gra.s Xəza.jt mə.r et za.t dəgdə ni.t
112. də bi.rbrauwər zət dat et nəX tə dy.r is um tə
bauwə
113. ba.kə - ig ba.k - jət ba.kt - hæt ba.kt -
ba.kti - vət ba.kə - ig ba.ktə - jət ba.ktə -
hæt ba.ktə - vət hæbə gəba.kə
114. bi.jə - ig bi.(j) - hæt bi.t - vət bi.jə - ig hæt
Xəbo.jə - bi.jə və - ig bə.j dərvə.r - bo.jə zə ok
115. t̄sən klæ.mtji - hæt is klæm mə.r fən
116. jə kən hi.r a.jərə krægə əptə mə.r.t
117. hæhə Xəze.t datı amə zəl dr.ŋkə
118. et di.nsməsi zej hæt hæt Xru.t Xələrək
119. dər va.rə vər̄if præ.zə
120. undər di.n æik dər ləgə vəl æikəls
121. tvater kək dræk - tko.kta.l
122. tho.j is nəXru.n - t̄s pa.s Xəma.jt
123. majənə.sə mə.kəzə mətət do.r van ən a..j
124. da bo.mpi zəldər mujlek kənə gru.jə
125. dən do.məni het Xu.jə vəm
126. uns auwə həis is afXəbrā..nt
127. də mælek spcət cətət y.r vandəku.j
128. də kəstər lət fər də kærek
129. də bonə van də krætwa.gə bəigə dər dər də
zwæ.rə vra.Xt || pə.rədə mə də.rgəzə.lđə rəgə ||
130. də twe.j dərsərs kva.mə na bərte
131. zə həbənəm vərət - of buntəmblau gəsla.gə
132. et fæ.t - of dən do.p va.s dən en zy.r || kro.tə
mət batərdo.p ||
133. et izən hrlə la.X snruw
134. t̄s ən rwəghəet Xələ.jə dəki gəzi.n hæt
135. sXuno.və vərə ny. ən hrlə ni.wə sta.t - ook wel :
ny.və sta.t
136. du.n - ig dutət - hæt dutət - vət dunət - jali
dunət - vət de.jənət - ig de.jət - de. dijət mə.r -
de.jig et mə.r
137. do.pə - do.pjark - do.pfunt - də suldə.tə
138. dərsə - hæt dərət - ook : hij durfde, maar dan
eerder : hæt dərs - hæt dərət - hæt hæt Xədərsə
139. bimə - ig bimk - ən bimtau (over een wagen) -
jət bimkt - bimdi - ig hæt gəbuŋə
140. Lokale landmaten : mərəgə - bəndər - ru.j -
hūt
141. Lokale waternamen : dəm bu.zəm - dən zəl
(de Zeil)
142. 1. hækəs - 2. øi - 3. batər - 4. dəm bo.gərt -
5. ho.ft - 7. vərkəXt - 8. kun - 9. zie 132-10. o.Xst
- 11. umərs - imərs (= emmers) - 12. pəpi.r - 13.
pjək - 14. kəi - 15. zəX - 16. ra.m - 17. gəntər
vət - 18. la.j - 19. va.r.sXauwə - 20. æ.rəgəs -
21. gə.rst - 22. dəX - 23. ən hil - 24. də hæ.rses
- 25. ho.nm̄ - 26. məs - 27. ma.gə - 29. rət - 30.
vərəm - 31. sXu.r - 32. te.jə - 33. sXile

De naam van de plaats in haar eigen dialekt : a.mers

De inwoners heten : a.mersə

Hun bijnaam is : sprīwə

Het aantal inwoners was volgens de volkstelling van 1960 : 1982.

Taaltoestand. Geen lokale verschillen in de gemeente. Veeteelt, verzorgende middenstand, zuivel-handel.

Zegsliden : 1. Van den Ham, Kornelis ; 62 jr. ; fruitkweker ; geb. te G. A. ; V. van G. A., M. van Streefkerk ; spr. Ammers.

2. Bouter, Laurens ; 71 jr. ; zonder beroep ; geb. te G. A. ; V. en M. ook ; spr. Ammers.

3. Frederikse, Jan ; 53 jr. ; geb. te G. A. ; V. en M. van Stolwijk, maar reeds lang voor geboorte zegsman naar G. A. ; spr. beschaaft en Ammers.